

ТВАРДОКС Н

ДАРЫ КАРАЖАТЫН МЕДИЦИНАДА КОЛДОНУУ БОЮНЧА НУСКАМА

Соодагы атайышы:

Твардокс Н

Эларалык патенттебеген атайышы:

Телмисартан+Гидрохлортиазид

Дарынын түрү:

Ичин кабыл алуу үчүн таблеткалар.

Курамы:

Твардокс Н40: ар бир таблетка төмөнкүлөрдү камтыйт:

Телмисартан 40 мг

Гидрохлортиазид 12,5 мг

Көмөкчү заттар: маннитол, натрий гидроксиди, полисорбат 80, триэтанолмин, повидон, гипромеллоза, макрогол 6000 (полиэтилениколь), магниий стеараты, натрий крахмалгликолят, кызыл темир оксиди.

Твардокс Н80: ар бир таблетка төмөнкүлөрдү камтыйт:

Телмисартан 80 мг

Гидрохлортиазид 12,5 мг

Көмөкчү заттар: маннитол, натрий гидроксиди, полисорбат 80, триэтанолмин, повидон, гипромеллоза, макрогол 6000 (полиэтилениколь), магниий стеараты, натрий крахмалгликолят, кызыл темир оксиди.

Сүрттөмөсү:

Эки катмарлуу (бир катмары дээрлик аз-электуз, ал эми экинчи катмары кызылт түстө), эки жагы томпогой, капсула түрүндөгү, эки тарабы тең жалпак чөл кабык менен капталбаган таблеткалар.

Фармакологиялык тобу:

Башка препараттар менен айкалышты ангиотензин II антагонисттери. Ангиотензин II антагонисттери диуретиктер менен айкалышта. Телмисартан жана диуретиктер.

АТХ коду: С09DA07.

Фармакологиялык таасири:

Фармакодинамикасы:

Твардокс Н ангиотензин II рецепторлорунун антагонисти – телмисартандын жана тиазиддик диуретик – гидрохлортиазиддин айкалышы болуп эсептелет. Бул курамдыктардын айкалышы бир курамдык бөлүктү өзүнчө кабыл алганга караганда гипертензияга каршы таасиринин жогорураак деңгээлин камсыз кылат.

Твардокс Н препараттын дарылык дозаларда кыруучу бир жолу кабыл алуу артериялык басымды натыйжалуу жана акырындык менен төмөндөтүүнү камсыз кылат.

Телмисартан: ангиотензин II рецепторлорунун натыйжалуу жана мүнөздүү (селективдүү) антагонисти (АТ1 тибин) болуп эсептелет. Телмисартан абдан жогору деңгээлдеги окшоштугу менен АТ1 тибинчеси – ангиотензин II рецепторлуу менен жана байланыш түзөт. Телмисартан башка рецепторлорго, АТ2 - анын ичинде ангиотензиндин рецепторуна, энес жана башка азыраак изилденген АТ2 рецепторуна окшоштура ээ эмес. Бул рецепторлордун функционалдык мааниси, ошондой эле телмисартанды дайындаодо концентрациясы көбөйгөн алардын ангиотензин II менен ашыкча түрткү бөрүлүү болушу мүмкүн болгон таасири изилденген эмес.

Телмисартан канда альдостерон деңгээлинин төмөндөшүнө алып келет. Телмисартан адамдын плазмасында рениндин басаңдайткан жана иондук каналдарды бөгөбөйт. Телмисартан ангиотензинге өтмө ферменттин (киназа II) активдүүлүгүн басаңдайт, анын катышуусу менен брадикинин синтезинин төмөндөшү жүрөт. Ошондуктан брадикинин пайда кылган кыйыр таасирлер күчөбөйт.

Бейтаңтар телмисартан 80 мг дозда ангиотензин IIин гипертензивдүү таасирин дээрлик толук бөгөйт. Басаңдаатуучу таасири 24 саат ичинде сакталган жана 48 саатка чейин маанилүү бойдон калат.

Телмисартандын биринчи дозасын кабыл алгандан кийин гипертензияга каршы активдүүлүгү 3 саат ичинде акырындык менен билинет. Артериялык басымдын максималдуу төмөндөшүнө дарылоо башталгандан 4 жумадан кийин акырындык менен жетет жана узакка дарылоодо койдот.

Гипертензиясы бар бейтаңтарда телмисартан систоликалык жана диастоликалык артериялык басымдын жүрөктүн жыйрылуу жыштыгын өзгөртпөстөн төмөндөтөт.

Телмисартандын гипертензияга каршы таасири башка класстагы гипертензияга каршы препараттарга окшош (ал клиникалык изилдөөлөрдө телмисартанды амлодипин, атенолол, эналаприл, гидрохлортиазид, лозартан, лизиноприл, рамиприл жана валсартан менен салыштырууда көрсөтүлгөн).

Телмисартанды чукул токтотуу учурунда гипертензиянын тез кайра башталган белгилери жок артериялык басым дарылоодо чейинки көрсөткүчтөрү бир нече күн ичинде акырындык менен кайтып келет («токтотуу» синдрому жок).

Клиникалык изилдөөлөрдө гипертензияга каршы дарылоонун эки түрүн түз салыштырууда ангиотензин өтмө ферменттин басаңдайткандары алгандары салыштырмалуу телмисартан кабыл алган бейтаңтарда кургак жогору учурлары олуттуу болгон.

Гидрохлортиазид: тиазиддик диуретик болуп эсептелет. Тиазиддик диуретиктердин гипертензияга каршы таасиринин механизми толук белгилүү эмес. Тиазиддер электронтердин кайра сиңирүүчү бйрөктүн тубулардык механизми болжолдуу жакындагучу өчмөдө натрий жана хлориддин болушун чыгуусун түз жогорулатуу менен таасир берет. Гидрохлортиазиддин диуретикалык таасири плазманын көлөмүн азайтат, плазма ренининин активдүүлүгүн жогорулатат, кийин заара менен калий жана биркарбонатты жоготууну көбөйтүп, жана сары сууда калийди төмөндөтүү менен альдостерондун секрециясын жогорулатат. Телмисартанды айкалыштырып кабыл алууда ренин-ангиотензин-альдостерон системасынын болжолдуу өтмө бөгөөсү бул диуретик менен байланыштуу калийди жоготуу кайра төндөшүсүнө алып келет.

Гидрохлортиазиддин кабыл алууда диурездин жогорулоосу 2 сааттан кийин байкалат, эң жогорку таасири 4 сааттан кийин башталат, ошол эле убакта таасиринин узактыгы 6-12 саатка жакындай түзөт.

Эпидемиологиялык изилдөөлөр гидрохлортиазид менен узакка дарылоо жүрөк-кан тамыр ооруларынын коркунучун жана алардан болгон өлүмдү азайтарын көрсөтүү.

Фармакокинетикасы:

Гидрохлортиазидди жана телмисартанды бир убакта колдонуу бул препараттардын фармакокинетикасына таасир көрсөтпөйт.

Синируу

Телмисартанды: кабыл алгандан кийин телмисартан тез сиңет, телмисартандын эң жогорку концентрациясына 0,5–1,5 сааттан кийин жетет. Телмисартандын орточо абсолюттук биожеткиликтүүлүгү–50% жакын. Тамак кабыл алуу телмисартандын биожеткиликтүүлүгүн плазма-убакыт концентрациясы (AUC) ийри алдындагы аянттын маанисинин төмөндөшүнө менен 40 мг дозасында кабыл алууда % дан 160 мг дозасында кабыл алууда 19%га чейин бир аз төмөндөтөт. Телмисартанды кабыл алгандан 3 сааттан кийин кан плазмасындагы концентрациясы турукташат жана тамак кабыл алууга көз каранды эмес. АUC бир аз төмөндүү дарылык таасиринин азайышына алып келбейт.

Телмисартандын фармакокинетикасы телмисартанды пероралдуу кабыл алууда 20 мг - 160 мг дозасына чейин дозаны көбөйтүүдө плазмада концентрациялардын (Cmax жана AUC) пропорционалдуу көбөйүү менен сызыктуу эмес мүнөзгө ээ. Телмисартан кайталан колдонууда кан плазмасында маанилүү өчмөдө топтолбойт.

Гидрохлортиазид: кабыл алгандан кийин гидрохлортиазиддин эң жогорку концентрациясына кабыл алгандан кийин болжолдуу 1,0-3,0 сааттан кийин жетет. Гидрохлортиазиддин абсолюттук биожеткиликтүүлүгү болжолдуу 60% түзөт.

Бөлүнүштүгү

Телмисартан: плазма бөлөктөрү, негизинен альбумин жана альфа-1 кислоталык гликопротеин менен байланышпунун жогору деңгээлине ээ (~92,5%). Бөлүнүштүк көлөмү болжолдуу 500 л түзөт.

Гидрохлортиазид: плазма бөлөктөрү менен 6% байланышат жана анын көрүнүгөн бөлүнүштүк көлөмү 0,8–0,3 л/кг түзөт.

Зат алмашуу жана боюнча чыгаруу

Телмисартан: 14С-белгиленген телмисартанды пероралдуу колдонгондон кийин дозанын ченем бөлүмү (> 97%) бирерлык бөлүнү чыгаруу жолу менен заар аркылуу бөлүнүп чыккан; абдан аз өлчөмдө заарада байкалат. Баштапкы зат менен фармакологиялык активдүү эмес аниондуктардан, адамда идентификацияланган жалгыз глюкуронид менен конъюгациялануу жолу менен зат алмашат.

14С-белгиленген телмисартандын бир дозасын колдонгондон кийин кан плазмасында глюкуронид ченелген радиоактивдүүлүктүн болжолдуу 11% байкалат. Цитохром P450 изоферменттери телмисартандын зат алмашуусунда катышпайт. Телмисартандын жалпы плазмалык клиренсин болжолдуу 1500 мл/мин, терминалдык жарым жартылай бөлүнү чыгаруу мезгили 20 сааттан ашыгыраакты түзөт.

Гидрохлортиазид: адамда зат алмашпайт жана дээрлик толугу менен өзгөрүлбөгөн түрдө заара менен бөлүнүп чыгат. Кабыл алынган дозанын 60% жакыны 48 саат ичинде өзгөрүлбөгөн зат түрүндө бөлүнүп чыгат. Бөйрөк клиренсин болжолдуу 25,0-30,0 мл/мин түзөт. Гидрохлортиазиддин акыркы жарым жартылай бөлүнү чыгаруу мезгили 10-15 саатты түзөт.

Улгайган кургактык бейтаңтар:

Улгайган кургактык бейтаңтар: улгайган кургактыкты жана 65 жаштан жаш бейтаңтарда телмисартандын фармакокинетикасы айырмаланбайт. Жынысы: кан плазмасындагы телмисартандын концентрациясы аялдарда эркектерге караганда 2–3 эсе жогору. Бирок клиникалык изилдөөлөрдө аялдарда артериялык басымдын же ортостатикалык гипотензия учурларынын жыштыгы олуттуу жогорулаганы аныкталган эмес. Дозасын түзөтү талпап кылынайт. Эркектерди салыштырмалуу аялдардын кан плазмасында гидрохлортиазиддин концентрациясынын жогорураак теандыясы белгиленген.

Клиникалык маанилүү телмисартандын топтолуусу байкалган эмес. *Бөйрөк алысдыгы бар бейтаңтар:*

Бөйрөк алысдыгы бар бейтаңтардын клиренсин таасир таасир берет. Алыс жана орточо айкын бөйрөк алысдыгы (краттинин клиренси 30–60 мл/мин, орточо 50 мл/мин жакын) бар бейтаңтарда препараты колдонуу тажрыйбасынын негизинде бөйрөк функциясы төмөн бейтаңтарга дозаны тууралоо зарыл болуп эсептебегенин көрсөтүлгөн. Телмисартан канда гемодиализ мезгилинде бөлүнүп чыкпайт. Бөйрөк функциясынын бузулуусу бар бейтаңтарда гидрохлортиазиддин бөлүнү чыгаруу ылдамдыгы төмөн.

Орточо креатинин клиренсин 90 мл/мин болгон бейтаңтарды изилдөөдө гидрохлортиазиддин жарым жартылай бөлүнү чыгаруу мезгили көбөйгөн. Бөйрөк функциясы иштебеген бейтаңтарда жарым жартылай бөлүнү чыгаруу мезгили 34 саатка жакындай түзөт.

Боор алысдыгы бар бейтаңтар:

Боор алысдыгы бар бейтаңтарда абсолюттук биожеткиликтүүлүгү 100% чейин көбөйгөнү байкалат. Боор алысдыгында жарым жартылай бөлүнү чыгаруу мезгили өзгөрбөйт.

Колдонууга көрсөтмө:

•артериялык гипертензия (монотерапияда телмисартан же гидрохлортиазид натыйжасыз болгон учурларда).

Каршы көрсөтмө:

- препараттын кайсы бир курамдык бөлүгүнө жогору сезгичтик;
- кош бөлүнүүчү жана бала эмизүү мезгили;
- өтүнү аял калышы жана өт бөлүнү чыгаруу жолдорунун кептелме оорулары;
- боор функциясынын оор бузулуулары (Чайлд-Пью шкаласы боюнча С классы);
- оор бөйрөк алысдыгы (креатинин клиренси 30 мл/мин кем);
- түрктүү гипокалиемиа жана гиперкальциемиа;
- кант диабетти же бөйрөк алысдыгы (ГЧЫ <60 мл/мин/1,73 м²) бар бейтаңтарда Твардокс Н препаратын алскирен менен бирге кабыл алуу.
- 18 жашка чейинки курак (коопсуздугу жана натыйжалуулугу аныкталган эмес);
- фруктозаны көтөрүмсүздүк тукум куучу формасы.

Этияттык менен:

- бөйрөк артерияларынын эки тараптуу стенозу же жалгыз бөйрөктүн артериясынын стенозу;
- бөйрөк функциясынын оор бузулуулары;
- боор функциясынын бузулуулары же боор ооруларынын күчөшү (Чайлд-Пью шкаласы боюнча А жана В классы);
- мурдагы диуретиктер менен дарылоонун, тамак-аш тузун кабыл алуучу кетшоонун, ич өтүүнүн же куусунун натыйжасында АКК төмөндөшү;
- гиперкальциемиа;
- бөйрөк трансплантациясынан кийинки абал (колдонуу тажрыйбасы жок);
- онокот жүрөк жетишсиздиги III–IV ФК (функционалдык классы) Нью-Йорк кардиологиялык ассоциациясынын классификациясы боюнча;
- аорталык жана митралдык клапандын стенозу;
- идиопатиялык гипертрофиялык субаорталык стенозу;
- гипертрофиялык кептелме кардиомиопатия;
- ганг диетти;
- биринчи альдостеронизм;
- подагра;
- бөйрөк алысдыгы бар (КК 30 мл/мин жогору) бейтаңтарда колдонуу тажрыйбасы чектелген, бирок бөйрөктөр тарабынан кыйыр таасирлердин өрчүнү ырастайт жана дозаны тууралоо талап кылынайт.

Кан боюлууда жана эмчек эмизүүдө колдонуу

Твардокс Н препараттын кош бойлуулук мезгилинде колдонуу каршы көрсөтүлгөн.

Телмисартан

Көш бойлуулуктун биринчи үч айыгы мезгилинде ангиотензин II рецепторлорунун антагонисттерин колдонуу сунушталбайт, бул препараттарды кош бойлуу мезгилинде дайындаодо болбойт. Кош бойлуулукта такталгандан кийин преграды кабыл алууну дароо токтотуу керек. Зарыл учурда альтернативдүү дарылоо (кош бойлуу мезгилде колдонууга уруксат берилген гипотензивдүү препараттардын жаска класстары) дайындалышы керек. Кош бойлуулуктун экинчи жана үчүнчү үч айыктары мезгилинде ангиотензин II рецепторлорунун антагонисттерин колдонуу каршы көрсөтүлгөн.

Телмисартанды клиникага чейинки изилдөөлөрдө тератогендик таасири аныкталган эмес, бирок фетотоксинадүүлүгү аныкталган. Кош бойлуулуктун экинчи жана үчүнчү үч айыктары мезгилинде ангиотензин II рецепторлорунун антагонисттерин таасири адамда фетотоксинадүүлүктү (бөйрөк функциясынын төмөндөшү, олигоамнион, баш сооктун сөөктөнүшүнүн жайлашы), ошондой эле неонаталдык токсинадүүлүктү (бөйрөк алысдыгы, гипотензия, гиперкальциемиа) пайда кылары белгилүү. Кош бойлуулукту пландаган бейтаңтарда альтернативдүү дарылоону дайындадо керек. Эгерде ангиотензин II рецепторлорунун антагонисттери менен дарылоо кош бойлуулуктун экинчи үч айыгында жүргүзүлсө ультрадабыш ыкмасы менен бөйрөк функцияларын жана түйүлдүктүн бар соогуунун абалын текшерүү сунушталат.

Эселери ангиотензин II рецепторлорунун антагонисттерин алган жаңы төрөлгөн балдар гипотензияга карага дыкат таасиринин керек.

Гидрохлортиазид

Гидрохлортиазидди кош бойлуу мезгилде, өзгөчө биринчи үч айлык мезгилинде колдонуу тажрыйбасы чектелген.

Гидрохлортиазид бала тукум томосу аркылуу өтөт. Гидрохлортиазиддин фармакологиялык таасир берүү механизмин эске асак, кош бойлуулуктун экинчи жана үчүнчү үч айыгы мезгилинде аны колдонуу фетоплацентардык перфузияны түздү жана эмбриондо жана түйүлдүктө сарык, электролиттик теңдешим бузулуусу жана тромбоцитоздун сыяктуу өзгөрүүлөрдү пайда кылышы мүмкүн.

Гидрохлортиазидди кош бойлуулуктун ишиминде, кош бойлуулуктун гипертензиясында да прелампсия мезгилинде колдонууга болбойт, себеби плазма көлөмүнүн төмөндөшү жана плацентардык перфузиянын төмөндөшү коркунучу бар, ал эми көрсөтүлгөн клиникалык жагдайларда жагымдуу таасири жок.

Гидрохлортиазидди дарылоонун кошпо түйрөлүүдө мүмкүн эмес болгон сейрек учурларды санаганда, кош бойлуулукта эссенциалдык гипертензияны дарылоо үчүн колдонуу керек.

Твардокс Н препараты менен эмчек эмизген мезгилде дарылоо каршы көрсөтүлгөн.

Адамдын фертилдүүлүгүнө таасири изилдөө жүргүзүлгөн эмес.

Колдонуу жана дозалары:

Твардокс Н кичине 1 жаш баланын аз өлчөмдөгү суу менен ичилет.

40 мг дозасындагы Твардокс препаратын же гидрохлортиазидди колдонууда АБ адекваттуу көзөмөлгө алып келбеген бейтаңтарда Твардокс Н 40 мг дайындалышы мүмкүн.

Оор деңгээлдеги артериялык гипертензиясы бар бейтаңтарда телмисартанды эң жогорку суткалык дозасы суткасына 160 мг. Бул доза жакшы көтөрүлөт жана натыйжалуу.

Чоң эмес же орточо бөйрөк функциясынын бузулуусу:

Чоң эмес же орточо бөйрөк функциясынын бузулууларнда препараттын дозасын өзгөртүү талап кылынайт. Мындай бейтаңтарда бөйрөк функциясын көзөмөлдөө керек (КК 30 мл/мин кол болушунда).

Боор функциясынын бузулуусу:

Орточо жана ашыра эмес деңгээлде бөйрөк функциясынын бузулуусу бар бейтаңтарда препараттын дозасы суткасына бир жолу 40/12,5 мгдан ашышы керек.

Улгайган бейтаңтар:

Улгайган бейтаңтарда дозанын тууралоо талап кылынайт.

Кыйыр таасирлери:

¹⁾ телмисартанды колдонуу тажрыйбасынын негизинде күтүлүүчү

²⁾ гидрохлортиазидди колдонуу тажрыйбасынын негизинде күтүлүүчү

³⁾ клиникалык изилдөөлөрдө телмисартанды жана гидрохлортиазидди бир убакта колдонууда байкалбаган, бирок Твардокс Н препараттын колдонуу мезгилинде күтүлгөн кыйыр таасирлери.

Дем алуу системасы тарбынан: респиратордук дистресс синдрому (анын ичинде пневмония жана өпкө шишими¹⁾), эңгиүү²⁾

Жүрөк-кан тамыр системасы тарбынан: аритмиялар³⁾, тахикардыя³⁾, брадикардыя³⁾, АБ айкын төмөндүү (анын ичинде ортостатикалык гипотензия)³⁾

Борбордук нерв системасы тарбынан: эе учун жоготуу³⁾ эе учун жоготууга жакын абал³⁾, сезимдин бузулушу³⁾, уйкууну бузулушу³⁾, уйкусуздук³⁾, баш айлануу³⁾, тынчсыздануу³⁾, чүнчү³⁾, жогору дүүлүкүүчү³⁾.

Тамак сиңирүү системасы тарбынан: ич өтүү³⁾, өз коңдойлунун баяжыруу челинин турмушу³⁾, ич кобуу³⁾, ич ооруу³⁾, ич катуу³⁾, куусу³⁾, гастрит³⁾, табиттин төмөндөшү³⁾, табиттин жогорушу³⁾, гиперликемия³⁾, гиперхолестеринемия³⁾, панкреатит³⁾, боор функциясынын бузулуусу³⁾, боор оорулары³⁾, сарык (гепатоцеллюлярдык же холестатикалык)²⁾, диспепсия³⁾.

Тери катмары тарбынан:

Сөөк-бүчүк системасы тарбынан: арканын оорушу³⁾, булчуңдардын карынуусу³⁾, маалгия³⁾, артралгия³⁾, балтыр булчуңдарынын карынуусу³⁾, буттардын оорушу³⁾, артроз³⁾, тарамыштардын оорушу (тендинин сымал симптомдору)³⁾, көкүрөк клеткасынын оорушу³⁾.

Кан жаратуу системасы тарбынан: канда лимфа системасы тарбынан: аз кандуулук¹⁾, астикалык аз кандуулук¹⁾, гемостатикалык аз кандуулук²⁾, тромбоцитопения¹⁾²⁾, эозинофилия¹⁾, лейкопения²⁾, нейтропения²⁾, агранулоцитоз³⁾, чучук затынын функциясынын жабыркашы³⁾.

Заара бөлүү чыгаруу системасы тарбынан: бөйрөк алысдыгы, анын ичинде курч бөйрөк алысдыгы¹⁾, чармдуу нефрит³⁾, глюкозуря³⁾.

Сезүү органдары тарбынан: көрүүнүн бузулуусу³⁾, өтмө бөдөмүк көрүү³⁾, квантопсия³⁾.

Репродукция системасы тарбынан: импотенция³⁾.

Индикация: сепсис, анын ичинде өлүмгө учураган учурлар³⁾, жогорку дем алуу жолдорунун инфекциялары (бронхит, фарингит, синусит)^{1) 3)}, заара бөлүү чыгаруу жолдорунун инфекциялары (анын ичинде цистит)¹⁾, шилбелік бездеринин сезгеніші³⁾

Метаболикалык бузулуулар: кан плазмасында креатинин

концентрациясынын жогорулашы³⁾, боор ферменттеринин активдүүлүгүнүн жогорулашы³⁾, креатинфосфокиназа активдүүлүгүнүн жогорулашы³⁾, кандын заара кислотасынын концентрациясынын жогорулашы³⁾, гипертриглицеридемия³⁾, гипокалиемиа³⁾, гиперкальциемиа³⁾, гипонатриемия³⁾, суулуу-электролиттик теңдемдин бузулушу³⁾, гиперицекемия³⁾, АКК төмөндүү³⁾, гипогликемия (кант диабетти бар бейтаңтарда)¹⁾, гликемиялык көзөмөлдүн начарлашы³⁾, канда гемоглобин деңгээлинин төмөндүү³⁾.

Аллергиялык реакциялар: ангионевротикалык шишимик (анын ичинде өлүмгө учуроо учурлары)³⁾, эритема³⁾, тери кычышуусу³⁾, бөртмө³⁾, бөрү жагыш³⁾, анафилактикалык реакциялар³⁾, аллергиялык реакциялар³⁾, экзема³⁾, дары бөртмөсү^{1) 2)}, уулуу энтеремалык некротиз³⁾, уулуу тери бөртмөсү³⁾, канчоо сымал тери көрүнүштөрү³⁾, системалуу канчоонун тери симтомдорунун күрчүшү же күчүшү³⁾, некротикалык васкулит³⁾, тери васкулити³⁾, фотосенсибилизация реакциясы³⁾, системалуу канчоонун өтүшүнүн начарлашы же күрчүшү³⁾, некротикалык ангиит (васкулит)³⁾.

Башкалар: сасык тумоо сымал синдром³⁾, калтыроо³⁾, түрдүү локализациядагы оору синдрому³⁾, алысдык¹⁾²⁾.

Ашыкча доза:

Дозанын ашыруу учурлары аныкталган эмес. Препараттын айрым курамдык бөлүктөрү тарабынан симптомдордон түзүлгөн мүмкүн болуучу дозанын ашыруу симтомдору.

Телмисартан – АБ айкын төмөндүү, тахика